

Kongelig allene
Adresse = Avis og
 som forsendes overalt
 i Danmark og
 Næstgeres, trykkes og forlægges
Fredagen den

privilegerede
Abtvertisementstidende,
 med Brevposten
 Hertugdømmene.
 af Udgiveren Søren Hempel i Odense.
 5 November 1819.

Indhold. Preussen (Censur-Lovens Bestemmelser). Storbritannien. Blandinger.
 Fædrelandet: Kongehuset. Lovgivning. Offentlig Foranstaltning. Videnskabelighed. Tildragelse. Blanding.
 Fridericia. Odense.

Preussen.

Den efter Forbundsdaagens Beslutning modificerede Cen-
 sur-Lov for samtlige preussiske Lande indeholder i det
 Wesentlige følgende Bestemmelser: Intet Skrift maa
 trykkes eller sælges, uden at være isorveien underkastet Cen-
 sur. Denne skal ikke hindre frimodig og besteden Sand-
 hed fra at ytre sig, men har blot til Hensigt, at undertrykke
 hvad der strider imod Religion, Moral og gode Sæder, som
 overalt at forebygge „den fanatiske Anvendelse af Reli-
 gionens Sandheder i Politikken“ og den deraf flydende For-
 suring i Begreberne, hvortil hører Udbrudelsen af alle
 Theorier, der sigte til at røkke den monarkiske Forfatning,
 pynte Misforneielse enten i den preussiske eller tydske For-
 mundstat, slette Partier og lovsstridige Foreninger. Op-
 lyset over Censuren overdrages udelukkende til Overpræsi-
 denterne saavel i Berlin som Provindserne, hvilke igjen
 bringe paalidelige, videnskabelig dannede og oplyste Censorer
 i Forslag. Censuren af Aviser, periodiske Blade og alle poli-
 tiske Skrifter staaer under det udenlandske, af theologiske
 og øvrige reent videnskabelige Værker under det geistlige,
 og af alle andre Skrifter under Politic-Departementet. Ka-
 tholiske Religions- og Andagtsbøger skulle, førend de overgives
 til den almindelige Censur, først forsynes med Imprimatur
 af Ordinarius, til Værggelse for at de intet fridende inde-
 holde mod den katolske Kirkes Lære. I Berlin oprettes
 desuden et vedkommende Ministerier underordnet Over-
 Censur-Kollegium, som skal paasee at Censurlovene
 overholdes, og undersøge Forfatters og Forlaggers Klager,
 i Tilfælde af at Trykningen af et Værk formentes dem,
 hvilke de have at paadømme i sidste Instans. Den Cen-
 sur-Frihed, som hidtil har været indrømmet Videnskabe-
 berne, Akademier og Universiteterne, suspenderes
 deres ligeledes paa 5 Aar. Ovennævnte Censur-Kollegium
 er berettiget til at paalægge Avis-Udgivere, enten at antage
 en anden Redaktør, eller stille Kaution for samme.
 Det overlades til Bogtrykkeren eller Forlaggeren, enten
 at indlevere hele Manuskriptet til en Bog paa engang eller
 Ark for Ark, som den efterhaanden trykkes, hvorhos de
 dog i sidste Fald maae tilskrive dem selv om hele Værket
 spores, naar Censur i Løbet deraf finder Noget at udsette.

Manuskriptet mærkes af Censuren paa første og sidste Side
 med hans Navn og Datum, men Tilladelsen til at lade
 samme trykke gaaer kun for eet Aar. Intet trykt Skrift, som
 er trykt uden for de tydske Forbundsstater, maa i Riget for-
 handles uden udtrykkelig Tilladelse af Censur-Kollegiet, ei
 heller maa noget i Tydskland forlagt Skrift, hvorpaa ikke
 findes Forlaggerens Navn, sælges. Naar Bogtrykker og
 Forlagger have efterkommet nærværende Censur-Lov, og i
 Folge heraf erholdt Tilladelse til et Værks Trykning, ere de
 angørelse og kunne paa saae Skades-Erfatning, i Til-
 fælde at et saadant Værk desuagtet fra Forbundsdaagens
 Side skulde være undertrykt. Derimod kan Forfatteren
 i intet Tilfælde fritages for Ansvar, hvis det bagefter maatte
 findes, at han ved indstøede strafværdige Hentydninger,
 eller tvetydsige Udtryk havde vidst at skuffe Censurens Op-
 mærksomhed, eller paa anden Maade tilføjet sig Tilladelse
 til Bogens Trykning. Skulde Forfatteren til et saadant
 Værk ikke være nævnet, maa Forlaggeren opgive ham,
 eller i modsat Tilfælde selv staae til Ansvar derfor. Handel
 med forbudne Bøger straffes med alle Exemplarers Kon-
 fiskation og Penge- og Mønt fra 10 til 100 Rdlr. Samme
 Straf er fastsat for Enhver, der lader noget Skrift trykke
 uden foregaaende Censur, hvorhos Straffen fordobles ved
 gjentagen Forsælse; men er et saadant Værks Indhold
 desuden straffyldigt, da anvendes de gjældende Lovbestem-
 melser paa samme, og hvis Forfatteren har tilladt sig straf-
 fadel eller Nedsættelse af Landets Love, da skal han, uanset
 om Misforneielse derved er opvakt eller ikke, belægges
 med Fængsel eller Forættelses-Straf fra 6 Maanedere indtil
 2 Aar ic.

Den Berliner Stats-tidende forstærker nu, at den undvige
 Professor Sörres's Strafvaerdighed ligger klar for Da-
 gen, da han, langt fra at vise sig taknemmelig mod Staten,
 af hvilken han ned 1800 Daler aarlige Værdpenge, i sit
 Skrift: „Tydskland og Revolutionen“, under
 Etkin af at advare mod en revolutionær Mand og lovsstridige
 Voldsomheder, netop søgte at opvise Folket imod Regjerin-
 gens Foranstaltninger og betjente sig af de usømmeligste og
 fornærmeligste Ytringer baade mod sin egen og fremmede
 Landsherrer.

Storbritannien.

Ministerielle Blade vilde med Bished vide, at Prindsregenten tilligemed Ministrene skulle have fast besluttet, med Magt at sætte Grændser for den overhaandragende Reformspjse, til hvilken Ende Arméen skulde forstærkes med 100,000 Mand, og alle paa halv Sold pensionerede Officerer igjen træde i Tjenesten. Lord-Lieutenanten i den vestlige Deel af Grevskabet York, Grev Fitzwilliam, har faaet sin Afsked, for sin Deeltagelse i den sidst holdte Folkeforsamling.

Blandinger.

Frankerig. Gazette de France karakteriserer nogle af de andre Pariserblade saaledes: „Hvilken er den mindst konstitutionelle af alle Journaler?“ Le Constitutionnel. „Hvilken fortjener meest at censureres?“ Le Censeur. „Hvo er den meest beskyttede?“ La Renommée. „Hvem elsker meest Despotismen?“ L'Indépendant. „Hvilken avancerer seestest?“ Le Courier.

Lydskland. Casus er forbudet mod at bære Dolke og Dolkestofke fornyet.

Fædrelandet.

Kongehuset. Hs. Majestæt Dronningens og Hs. Kongel. Høihed Kronprindsens Fødselsdag høitideligholdtes Aftenen den 29 October i Skuespilhuset. Ved deres Majestæters Ankomst hilsende de af det meest levende Bifaldsraab; hvorefter en til Aftenen forfattet Sang af Darterret blev afslungen. Derefter opførtes det nye Drollespil: „Den lille Rødhætte“. Efter Stykkets Slutning hilsende Deres Majestæter, ligesom ved Ankomsten, af et 3 Gange gjentaget Hurraa. Mange Huse paa Veien fra Skuespilhuset til Amalienborg vare briliant oplyste, isærdeleshed udmærkede sig Illuminationen af forrige Raan's, nu Knirsch's Hotel paa Kongens Nytorv, og af Siethuset.

Lovgivning. 20 October 1819. Forordning, hvorved, til Lettelse og mindre Besøstning ved Kerttergang, befales, at naar Nogen vil paatale private Fornærmelser i Ord og Gjerning, der efter de gjældende Lovbestemmelser ei høre under Justitsvæsenets Forsøgning, skulle slige Sager i Fremtiden behandles politiretsligt; dog undtages herfra de Sager, som angaae trykte eller skriftlige Beskjoldninger.

S. D. Plakat, som, for at Frue Kirke i Kjøbenhavn snarest muligt igjen kan vorde indrettet til offentlig høitidelig Gudstjeneste, paabyder til aarlig Kapital-Uddrag og Forrentning af et til den Ende optaget Laan, at enhver Klub og ethvert Dramatisk Selskab i Danmark har, for indværende Aar og fremdeles aarlig, indtil ovennævnte Laan er afbetalt, at erlægge 2 Rbdlr. Selv for hvert af sammes ordentlige Medlemmer; hvilken Afgift indskræves, inden hvert Aars November Maaned i Kjøbstæderne af Magistraten, eller, hvor ingen Magistrat er, af Byfogden, samt paa Landet, saakomt slige Selskaber der finde Sted, af vedkommende Politimester. Hvad der, foruden det, som paa denne Maade indkommer, endnu behøves til Laanets aarlige Afbetaling og Forrentning; (hverti ialt udskræves 18000 Rbdlr. Selv aarlig) bliver at reparere paa samtlige Kirkefænder, og at oppebære af Amtsforvalterne.

Offentlig Foranstaltning. Under 2 Novbr. har Politidirektøren i Kjøbenhavn bragt til offentlig Kundskab, at de, i Anledning af urolige Optrin, ved Plakat af 29 f. M. indrødte Beskaffere (se forrige No.) igjen ere oplyste ved at faa at det for Fremtiden i denne Henseende har sit Fortblivende ved de forud gjældende Anordninger.

Videnskabelighed. Den under 1 August d. A. udvante Direktion for i Kjøbenhavns Garnisonskoleseien har deelt alle dens Bestyrelse underlagte Skoler i 3 Klasser og fuldbendt Organisation af de 2 første, der ere bestemte for de ukonfirmerede. Sin første Bestemmelse troe, at den indværende Undervisning i Danmark blot skulde bruges ved de første Elementer, har den kun indført samme i 1ste Klasse, som igjen er givet 3 Afdelinger; aden Klasse derimod er bestemt til Undervisning i Religion, Retfærdighed og Striftlæsning, samt for Drengene: Danmarks Historie, hvilket alt skeer efter den gamle Læremaade. Den første Prøve i disse Skoler foretoges den 26 f. M., da samme havde denløffe i henved 3 Timer at blive examinerede af Hans Majestæt selv, der med saa levende Barme interesserer Sig for Skolevæsenet, og isærdeleshed pader den indbyrdes Undervisning, som et sikkert Middel til at lette Lærerne deres Embedsforølle, og til hurtigen og dog bestemtere at bibringe Børnene hvad de bør lære. Hs. Majestæt besaa først den 1ste Klasse's første Afdeling, eller den indbyrdes Undervisning for Drengene, hvor af 96 præsenteredes 60, der læste i Bog, 20, som med Pen og Blyk skreve en bestemt og tdelig Haand, 18, der vare færdige i Regningen af de fire Specier med benævnte Tal, og 17, som vare færdige med Danmark i Geographien, der, saavidt Man ved, her første Gang er bibragt ved indbyrdes Undervisning, hvilket er besynderligt nok, da det gaaer saa ubeskrivelig let. Da Undervisningen i Geographie er traadt istedet for Pengespræmiene, tilfaldes det kun den sligtige Dreng at tage Deel deri. Derefter befalede Hans Majestæt, at Forstandsøvelserne skulde foretages, hvilket skeer efter en Tabel, Høistamme selv behagede at vælge dertil, hvorpaa det behagede Hans Majestæt allernaadigt at tage anden Afdeling i Diesyn, som er Haandarbejdsfolen for Vigebørn, hvor 57 Vigebørn lære at strikke grovt og fint, spinde Naamaruld, grovi og fin Hør, fætte og spinde Faareuld og Bomuld, sye og stoppe m. v., aldeles efter den indbyrdes Undervisnings Bestemmelser. Endeligen begav Hans Majestæt sig til den indbyrdes Undervisningssest organiserede 3de Afdeling, hvori Vigebørnene blive underviste i de samme Genstande og paa velbsomme Maade, som Drengene i 1ste Afdeling. Men Vigerne ere saaforsømte, at af dem Alle ikkun 6 læse godt i Bog og skreve med Pen og Blyk, 2 regne de 4 Specier, og 23 male endnu 20 flaver i Sand og paa Tavle. 1 nye Børn bleve ved denne Leilighed optagne i Skolen, og da flere med det første venttes, vil Plakaten om sote Tid vare 210—212. Til Slutning behagede det Hs. Majestæt ogsaa det allernaadigste at tilkjendegive Direktionen Sin Taktsbhed og befalede den at forantalte et Middagsmaaltid paa Hendes Majestæt Dronningens høie Fødselsdag for samtlige Børn af alle de Allerheistamme d. 26 præsenterede Skoler, hvilken allerhøieste Befaling, den 28de, i Direktionens Navnarelse og specielle Tilsyn sandt Udferelse i tvende Sale i Kjøbenhavn. Bisættigen vil Hans Majestæts Naade have betydelig Indsydelse paa disse Børns Glid og Dyrskel, og som selge deraf paa deres hele Liv.

Dr. Professor Jens Nøller har allerede i Litteratur-Tidenden taget til Sjemæle mod Dr. juris G. L. Wadens sidst-meldte Skrift.

Vaa den Fest, som de Studerende ved Kjøbenhavns Universitet den 16 f. M. (se pag. 554 og 570) gave Thorvaldsen paa den Kongel. Skydebane, modtoges Kunstneren ved hans Indtrædelse i Salen med en i Dagens Anledning forfattet Sang af Rand. Juris Chr. Willer, hvorefter Professor Pihlensslåger holdt Talen. Over Middagsbordet blev udbragt flere Skaaler: først for Hs. Majestæt Kongen, „som Kunstens og Videnskaber's Beskytter“, og for Hs. Høiæd Prinds Christian, „som Kunstakademiets Præs“, begge under gjentagne Hurra udbragte af Universitetets Rector Magnificus Professor Herholdt, og ledsagede den første af 27 og den anden af 21 Kanonkub; og derpaa ved Slutningen af Pihlens-

schlagers Sang Thorvaldsens Gaal, udbragt af Ohlenschläger, ledsaget af 9 Kanonkud. Derefter udbragte Professor Rahbek følgende Gaal; „Athenes Oliegten, Musesnes Laurbær og Statuernes Noser omlynde stedse kjærligen hinanden! for Kunst og Videnskab!“ Endvidere fulgte Gaaler for Kunstakademiet, „hvor vor Thorvaldsen sit sin første Dannelse,“ udbragt af Ohlenschläger, for Universitetet af Thorvaldsen, for Universitetets-Direktionen af Kand. Theol. B. Diehman, for Universitetets Professorer af Paster V. Møller, for Taleren Ohlenschläger i de Studerendes Navn af Eratsraad Pram, for Studenterne, „Danmarks Haab“, af Grev Schimmelmann, der gjorde Selskabet den Ære: at deeltage i Fæsten, for Grev Schimmelmann, som Videnskaberens Selskabs Præs, af Rahbek, og endelig af Grev Schimmelmann for Thorvaldsens Gaaler, og sælgelig alle danske Viger. Ved Maaltidets Slutning hilsende Thorvaldsen, ligesom ved den for ham udbragte Gaal, med et 9 Sange gjentaget Hurra, der ogsaa i Forening med 9 Kanonkud og de hjerteligste Afkædelsesbringer ledsagede ham da han tog bort. Selskabet skiltes ad Kl. henimod 9 om Aftenen.

Blandt Musikaller er nyligen udkommen i Kjøbenhavn paa Lybssk: „Kronet Folkevisse af Juliane Marie Jesen; med Ledfagelse af Pianoforte og fire Singsstemmer af Jeno von Solnwanter, Hs. Majestet Kongen af Danmark, Frederik den 6te, allerunderdanigst tilegnet“ (hvortil den danske Tert følger heri). Ligeledes J. Jernsmars Fædrelandsang: „Dustende Enge“, sat i Musik af von Koltmar.

Tilbragelse. Natten mellem den 20 og 21 October afbrændte 2 Selveiergaarde i Nørre-Vært i Elvang Sogn ved Kolding, hvorved de uheldige Beboere nær havde indebrændt og mistede næsten Alt hvad de eiede. Ilden formodes paasat af en drickelig Omløber, som havde fruct de Brandlidte og flere i Byen, at de snart skulde blive lige saa fattige som han.

Blanding. Det store Menagerie af udenlandske levende vilde Dyr, som i denne Tid forevises i Jylland, er nu kommen til Randers.

Fridericia den 3 November 1819. Her i Staden blev Hendes Majestæt vor allernaabigste Dronnings Fødselsdag fejrdelig holdt af et Antal Officerer, saa vel af Garnisonen som af udenbyes Rejmenter og Korpsler, hvilke til dette Tid med havde forenet sig. I Maadam Sibbes bestjendte imaginalt indrettede Gaard samlede man til et festligt Maaltid, under hvilket passende Gaaler udtrykte det glade Selskabs Gælelser for Kongehuset og Fædrelandet. En Gaal for den danske Krigsmagt til Lands og Wands med det tilføiede Ønske: „maatte Trost og Lapperhed stedse være dens Hæder og Lykke, stedse ledsage dens Waaben!“ besluttede denne Fæst, som Enighed, Munterhed og alle Deeltagendes ufrømtede Hengivenhed for Landets ophæiede Fyrstepar bidroge til at forskjøne.

Ødense. Paa det her i Gaar afholdte Qværgmarked betales godt Slagteqvæ, hvoraf der dog ikke var meget, med 24 til 30 Rddr. Stykket. Smørret kostede mellem 4 og 5 Rdd. Halvottingen, en Skp. Voghvædegaarn 10 Mk., en slaget Gaard fra 7 til 10 Mk og et Lvd. vedt 4 Rdd.

Kjøbenhavns Wærs-Kværs den 2 November. Hamborg: 2 Mk. 289 — L. S. 292. Spector: 294; folget til 17 Rbmt. 8 p. a 17 Rbmt. 12 p. D. Tgationer: 79½ a 80. Norske Abkøbler 18 a 18½. Svenske Secler 69 a 70 p. Disconto 6 pC.

Bed Løtteriets 1013 Trækning i Altona udfom: No. 32, 60, 90, 56, 14.

Onsdagen den 10 Novbr. holdes Præste-Ordination i St. Knuds Kirke Kl. 10. Ordinandus Hr. Prag prædiker.

A v e r t i s s e m e n t s .

Fraværende Venner bekjendtgjøres herved sørgeligst, at det beklagede Forsynet ved en hastig, men stille Død at bortkalde fra mig og 3 levende Børn min trofaste og ælteste Mand, elierget Borger Johan Gottfried Pedersen, den 30 Octbr. sidstleden i sin Alders 64 Aar. Mit og vore Børns Tab ved hans pludselige Dørgang til Evigheden er osi smerteligt; men vi bor et misunde ham denne Høe efter hans mange Wærs utrættelige Virkelyst. Vi haabe paa Gjenforeningen hin Side Graven. — Nyborg den 3 Novbr. 1819.

Abellone Pedersen, fød Løve.

Skipper Hans Andresen er ankommen til Kjøbenhavn, og agter at affeile tilbage til Øense om 8 a 10 Dage og medtager Fragtøds; Man behager at melde sig paa Skibet, som er beliggende i Nyhavn No. 24.

B e k j e n d t g j ø r e l s e .

Mandagen den 15 November forskikommende og følgende Dage, hver Dags Formiddag Kl. 9 Løt, bliver foretaget offentlig Auction over den her i Byen ved Døden afgangne Kjøbmand Hans Elemenenss efterladte betydelige Ind- og Ud- bœe, saasom Sølvst, Mahoanier, Ege-, Døge- og Fyrre- Meubler, som Spille, Komoder, Stole, Søhaer, Stabe, Sengestæder, Borde, samt Kaffeløne, Uhre, Stilderier, Sengestæder, uldne og linnede Gardiner, Døkketoi; Kjøkketoi af Tin, Messing, Kobber, Zernfang, Porcellain, Stæentst, Glas; Udboe, saasom Vogne, Plouge, Harver, Selecterier, allehaande udsredskaber, samt Heste, Køer, Sviin o. s. v. Saa bortsalges ogsaa et Sterboet tilhørende Brandevissist og Tilbehør, samt en betydelig Deel af adskillige Slags Handelsvare.

Trykte Kataloger til denne Auction kunne strax erholdes hos Dhr. Gjærgiverne Jørgleberg og Strøm i Ødense, samt paa mit Kontoir her i Byen.

Ødenss Byefoged-Kontoir den 26 Octbr. 1819.
Gundorph, Auctions-Direkteur.

P r o k l a m a .

I Følge Kongelig allernaabigst Bevilling af 25 f. M., der i vedkommende Over- og Underret er læst, indkaldes herved sub poena præclusi et perpetui silentii, med Aar og Dags Varfæl alle og enhver, som maatte formene sig at have nogen Fordring i den her i Byen ved Døden afgangne Kjøbmand Hans Elemenenss Stervboe, til for mig, som Skifteforvalter, at fremkomme, anmeldte og beviise deres Ret. Ødenss Byefoged-Kontoir den 29 Octbr. 1819.

Gundorph.

Ved Proklama, som er læst ved Herredernes Ret Tirsdagen den 19 October, og ved den Kongelige Lands-Overret i Kjøbenhavn, Mandagen den 1 November, indkaldes Ibe, som formene sig berettigede til noget Krav paa afg. Augstak Madmus Jepsens af Gambye, eller Lykkegaard i Haarsløf Sogn, til inden 12 Uger at anmeldte og beviisliggjøre deres Tilgødehavende; ligesom ogsaa de, der af den Døde havde medtaget noget i Forvaring, eller ere ham noget skyldige, ville inden samme Tid anmeldte og afsjøre saadant paa Lunde-Scham- og Schoubye Herredskontoir d. 5 Novbr. 1819.

M. Knutzen.

Hos Forpagter Madmusen paa Nyegaard kan altid erholdes Færstevands-Fiske, bestaaende af store Gjedder og Abborrer for 10 Rbdt. pr. Hd.

Efter Hovedkreditorene i Kjøbmand Jørgensens Dødsbede, deres Forlangende, bliver 5te Gangs Auction over samme Boets faste Eiendomme, sc. tvende Gaarde No. 15 og 52 og 3de Jordlodder, ligesom forhen bekjendtgjort, herved besammet til Afholdelse paa Maadskuen Tirsdagen den 30 Novbr. forankommende Kløkken 11; hvilket herved bekjendtgjøres. Børgense den 3 Novbr. 1819. Friis.